

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Код: **91-446-03** Дисциплина: **Защита на личните данни**

Ниво: **6Б. Бакалавър** ECTS
кредити: **5 кредита**

Обучаващо звено: Катедра “Сигурност и безопасност”.

Анотация на учебната дисциплина

Дисциплината “Защита на личните данни”(ЗЛД) е задължително избираема за специалността. Обект на дисциплината са личните данни на гражданите на Р България, респ. на страните-членки на ЕС. Предмет на учебната дисциплина е нормативната основа, механизмите и процедурите за защита на лични данни в контекста на защита на човешки права и увеличаващи се технологични възможности и корпоративни интереси за обработване, съхраняване и използване на все повече данни за всеки гражданин.

Компетентности като очаквани резултати от обучението

Знания:	Знания за правната регулация на дейността, задълженията на компетентните органи по защитата и правата на субектите на лични данни.
Умения:	Умения за правилно разбиране и използване на професионалната терминология в областта на ЗЛД. Изграждане на умения за прилагане на мерки за защита при обработване на лични данни във връзка с изпълнение на трудови или служебни правоотношения в държавната и недържавната администрация, по повод частноправни отношения или с цел реализиране на лични интереси и защита на лични права.
Отношения и нагласи:	Важна цел на учебната дисциплина е студентите да изградят правилна представа за дейността „защита на личните данни“, необходимостта тази дейност да бъде организирана по такъв начин, че да не ограничава конституционните права и свободи на гражданите от една страна, и да гарантира сигурността на тази информацията от друга, както и да възпита адекватно гражданско поведение у обучаемите.

Методи за обучение и връзки с други дисциплини

Методи на обучение:	Лекции 45 часа, семинари и практически задачи - 15 часа и 90 часа извънаудиторна заетост. Извънаудиторната заетост представлява изучаване на практиката на Комисията по защита на лични данни (КЗЛД) и подготовка на практически казус по представяне пред аудитория на типичен случай от оперативната работа на Комисията.
Предварителни изисквания:	Необходимо е студентите да имат основни знания от учебните дисциплини “Конституционно право”, “Административно право и процес”, “Наказателно право”, “Право на сигурност”.
Осигурявани дисциплини:	Учебната дисциплина е обвързана структурно-логически с останалите учебни дисциплини от специалността.

Проверка на знанията и уменията

Крайно оценяване:

Резултатите от обучението по дисциплината се оценяват посредством комплексна изпитна оценка на знанията, които се основават на съдържанието на настоящата учебна програма. Студенти, присъствали на занятията и получили две оценки над добър 4.00 от текущ контрол на тест и защита на самостоятелна курсова задача могат да бъдат освободени от изпит. Студенти, присъствали на занятията и получили две оценки под добър 4.00 от текущ контрол на тест и защита на самостоятелна курсова задача се явяват на семестриален изпит – писмен отговор на 3 кратки въпроса, формулирани от темите, като допълнителна оценка към оценката от текущия контрол. Студенти, не получили оценка от текущ контрол се явяват на семестриален изпит съдържащ три елемента – тест, писмен изпит, устна проверка на знанията.

Методи и форми на оценяване:

Традиционни методи и форми на оценяване - тестове, курсова задача, писмен и устен отговор на въпрос.

Критерии за оценяване:

Интерактивни методи – работа по казус и презентационно представяне и защита.

“ОТЛИЧЕН”: Студентът показва всестранны и задълбочени знания, дава обосновани и точни отговори по въпросите, умело, логично и точно излага мислите си. Показва висока степен на критично мислене. Притежава познания и способности при прилагане на наученото. Балансирано представя най-важните тезисни позиции. Успешно излага убедителни доказателства, както в полза, така и срещу изразеното мнение в случаите на анализ. Доказателственият материал е подкрепен ясно, точно и убедително с цитиране на нормативни актове. Заключителната част изразява ясно становище на студента по въпроса, при това с прецизна терминология и литературна езикова компетентност.

“МНОГО ДОБЪР”: Студентът има пълни и задълбочени познания, притежава практически умения, има логична и задълбочена мисъл, умело си служи с правната терминология. По голямата част от информацията е умело разгърната. Доказателственият материал е подкрепен ясно, точно и убедително с цитиране на нормативни актове. Съществува леко нарушаване на баланса при представяне на основните аргументи. Заключителната част изразява ясно становище на студента по въпроса, при това с прецизна терминология. Допускат се отделни езикови неточности.

“ДОБЪР”: Студентът има пълни знания, притежава практически умения, има задълбочена мисъл, умело си служи с правната терминология. Преобладава описанието вместо аналитичното мислене. Отговорът съдържа основна информация, но с леко нарушен баланс при представянето ѝ. Доказателственият материал е подкрепен ясно, точно и убедително с цитиране. От заключителната част се разбира становището на студента. Допускат се отделни езикови неточности.

“СРЕДЕН”: Студентът отговаря по същността на въпросите с известни затруднения, има недостатъчни практически умения и навици, не винаги излага точно мислите си. Доказателственият материал е представен по разбираем, но неправилно структуриран начин. Някои от аргументите са неправилно разбрани, но като цяло същността е ясна. Съществува опит за оформяне на заключение, но позицията на студента остава неясна. Съществуват пропуски и езикови неточности.

“СЛАБ”: Студентът няма необходимите знания, допуска принципни грешки, затруднява се в отговорите, не умее да обясни същността на въпроса. Недостатъчен обем от информация. В представянето на информацията липсва добра аргументация. Цитирането е неправилно. Наблюдават се груби грешки.

Компоненти и тяхната тежест в крайната оценка:

Резултатите от обучението по дисциплината се оценяват посредством комплексна изпитна оценка. Тя се формира от три компонента със съответната тежест, като:

- за студенти от първа група с пълно присъствие на аудиторни занятия и среден резултат от текущ контрол над добър 4 – две оценки от текущ контрол (тест-50%, самостоятелна курсова задача – 50%);
- за студенти от втора група - присъствие и активност в аудиторни занятия(40%), текущ контрол (40%), оценка от явяване на семестриален писмен изпит(20%);

за студенти не присъствали и без оценки от текущ контрол – тест (30%), писмен изпит(30%), устна проверка на знанията(40%).

Учебни материали и ресурси за самоподготовка

Основна литература:

1. Великов, И., Киряков, З., Основи на защитата на информацията, ЕВУИМ, 2016 г., ISBN 978-954-2959-26-7
2. Великов, И. Защита на личните данни. София, Албатрос, 2011, ISBN 978-954-751-103-3.
3. Минева, Ст. Новата рамка за защита на личните данни – гарантиран баланс между правото на защита на личния интерес и защитата на обществен интерес, Сборник: Политиката на Европейския съюз по защитата на информацията и личните данни Шумен, НВУ «В. Левски», 2018.
4. Минева, Ст. Значението на правото на личен живот и неприкосновеност на личността в информационното общество, Научен алманах: Юридически науки и обществена сигурност, Варна, ВСУ „Черноризец Храбър“, 2018.
5. Тошкова-Николова, Д., Фети, Н., Защита на личните данни, Труд и право, 2017 г.
6. Тошкова-Николова, Д., Фети, Н., Прилагане на защитата на личните данни (методики, препоръки и практически стъпки), Труд и право, 2019 г.

Допълнителна литература:

1. Великов, И., Политиката по защита на личните данни в контекста на присъединяването на Република България към Шенген, Фондация НМС, Научни трудове том Първи, 2012 г., ISSN 1314-9105, стр.143-164
2. Великов, И., Чувствителната информация, статия, ВУСИ, 2020 г. бр. 3/2020 г. на сп. „Политика и сигурност“, стр. 7-23, ISSN 2535-035
3. Великов, И., Комуникационна сигурност (Комсек), пленарен доклад на конференция MATTEX 2020, ШУ „Епископ Константин Преславски“, 22.10.2020 г.;

Речник (ключови думи)

лични данни, субект на лични данни, обработка на лични данни, защита на лични данни, администратор на лични данни (АЛД), лице по сигурността на лични данни (data protection officer).

Съдържание на учебната дисциплина по тематични единици за редовна / задочна форма на обучение

№	Тема	Основни въпроси	Лекции	Сем. упр.	Пр. зан.	Извън аудит.	Осигуряване
1	Прилагане и разбиране на защитата на личните данни	Предпоставки за въвеждане на ЗЛД. Определение на правото за ЗЛД. Основни принципи за ЗЛД.	2			4	
2	Модели за защита на личните данни	Изчерпателно законодателство, секторно законодателство, саморегулация и технологични защити на личните данни.	3			6	
3	Същност и съдържание на понятието "лични данни". Нормативни актове у нас и в ЕС.	Дефиниране на понятието съобразно ЗЗЛД, Конституцията, НК, Закон за гражданската регистрация, Закон за статистиката. Международни нормативни актове. Наредба № 1 на КЗЛД от 2013 г.	4			6	
4	Субекти на ЗЛД	КЗЛД, администратори на лични данни, обработващи лични данни, лице по защита на личните данни - елементи на системата за ЗЛД.	4		4	12	
5	Права на физическите лица при ЗЛД. Защита на правата на физическите лица.	Право на достъп до информацията, която се отнася до самите тях. Правото да "бъдеш забравен". Право на жалба срещу решение на АЛД. Право на жалба пред КЗЛД. Защита на правата по съдебен път.	4			6	
6	Работа на органите на реда с лични данни на гражданите	Нормативната уредба по ЗМВР и ДАНС по ЗЛД. Лични данни в Шенгенската информационна система. Европейска правна рамка в областта на обработване на ЛД от правоохранителните органи.	4		4	6	
7	Политика на организацията по ЗЛД - инструкции за ЗЛД, организация на видеонаблюдението.	Примери за инструкции в областта на ЗЛД. Особености на различните организации. Инструкции за видеонаблюдение на работните места и на публични места и обекти.	4			8	
8	Общ регламент по защита на данните (ОРЗД на ЕС) - въведение	Анализ на структура, елементи и детайли на ОРЗД. Директива 46/95 и нейното развитие в Регламент 679/2016 г. Други регламенти по ЗЛД.	2			4	
9	Общ регламент по защита на данните (ОРЗД на ЕС) - конкретни текстове	Основни текстове по ЗЛД в Регламент 679/2016 г.	6			10	
10	Практически насоки за прилагане на ОРЗД	Насоките са приети и разработени от КЗЛД за правилното разбиране от АЛД на промените в политиката на ЕС в тази сфера.	2			4	

11	Проблеми и заплахи за ЗЛД в Интернет и информационните системи	Особени правила и мерки за защита на личните данни в интернет. Защита на личните данни на деца.	2			4	
12	Административнонаказателна отговорност по ЗЗЛД	Административно-наказателна отговорност по ЗЗЛД. НК и ЗЛД. Други нормативни актове с административнонаказателни разпоредби в областта на ЗЛД.	4			6	
13	Контролна и административнонаказателна дейност по ЗЛД	Контролна дейност. Съдебна практика в областта на ЗЛД.	4	2	5	14	
	Общо часове		45	2	13	90	

Разработили програмата: проф. д-р Иво Великов/ доц. д-р Станислава Минева

Учебната програма е приета от Съвета на катедра "Сигурност и безопасност" с протокол № 9/ 18.05.2023 г.

Учебната програма е утвърдена от Факултетния съвет на Юридически факултет с протокол №11/ 8.06.2023 г. и заповед № 152/ 12.06.2023 г. на декана на факултета.